

Opdracht programmacommissie waterschap Rivierenland en Vallei & Veluwe 2027 Progressief Nederland & Water Natuurlijk

Op de ledenvergaderingen is mandaat gegeven aan de gezamenlijke afdelingsbesturen van Progressief Nederland en Water Natuurlijk voor het vaststellen van de opdracht voor de programmacommissie in de waterschappen Rivierenland en Vallei & Veluwe. De besturen stellen bij deze de opdracht vast. We zijn hierbij uitgegaan van eerdere ervaringen en evaluaties, de interne reglementen van de beide partijen en de adviezen van de landelijke bureaus. De samenstelling van de commissies gebeurt eveneens door de gezamenlijke besturen. De programmacommissies maken uit deze opdracht zelf een plan van aanpak. In de opdracht wordt het proces beschreven hoe het verkiezingsprogramma tot stand komt.

Doel

Het doel van de programmacommissies is het opstellen van een verkiezingsprogramma voor de gezamenlijke lijst van Progressief Nederland en Water Natuurlijk (en de partijen die Water Natuurlijk ondersteunen, zijnde D66 en Volt) voor de waterschapsverkiezingen van 2027 in respectievelijk het waterschap Rivierenland en het waterschap Vallei & Veluwe. Leden in de betreffende waterschappen kunnen voorstellen doen om de inhoud aan te passen met amendementen voordat het verkiezingsprogramma wordt vastgesteld op een gezamenlijke ledenvergadering op 12 december 2026. Vervolgens wordt het programma gepubliceerd ten behoeve van de campagne en is leidraad voor de fractie in het Algemeen Bestuur van de betreffende waterschappen en bij de coalitie-besprekingen voor het Dagelijks Bestuur.

Samenstelling en werkwijze commissie

De commissie bestaat uit minimaal 5 leden, aangewezen door de besturen, waarbij een oneven aantal leden de voorkeur heeft. Tevens wordt de voorzitter van de commissie door de besturen aangewezen. De leden in de commissie hebben kennis en ervaring met de onderwerpen waar het waterschap over gaat en met (waterschaps)politiek en de leden vertegenwoordigen verschillende perspectieven. Daarnaast vormt de commissie een brede afspiegeling van het waterschap en beide partijen. In de commissies zit zo mogelijk ook een jongere (onder 30). In de commissie kunnen ook leden die woonachtig zijn buiten het betreffende waterschap plaatsnemen. In de commissie nemen geen zittende leden van het Algemeen Bestuur of bestuursleden plaats. De fracties in het Algemeen Bestuur van het betreffende waterschap en de gekozen lijsttrekker voor het gekozen waterschap hebben wel een adviserende rol richting de commissie en worden door de commissie actief betrokken in het proces. Zo mogelijk wordt er een ondersteuner aan de commissie toegevoegd.

De commissie heeft een eigen mailadres en heeft een eigen plek om veilig alle gegevens op te slaan. De commissie levert aan de besturen alles aan over de werkwijze van de commissie zodat de besturen dit kenbaar maken aan de leden en geïnteresseerden. De voorzitter van de commissie heeft in beginsel contact met de voorzitters van de beide besturen dan wel de aangewezen contactpersonen uit de besturen. Dit contact gaat over de voortgang en over eventuele knelpunten in het proces en niet over de inhoud.

Uitgangspunten

Het verkiezingsprogramma geeft de visie weer van Progressief Nederland en Water Natuurlijk op de ontwikkeling van respectievelijk het waterschap Rivierenland en het waterschap Vallei & Veluwe.

- Het programma bouwt voort op de ervaring met de beide verkiezingsprogramma's van 2023. Hier worden de ervaringen van de huidige fracties bij betrokken.
- Het programma behandelt thema's uit het betreffende waterschap en sluit aan bij de regionale ontwikkelingen.
- Het programma sluit aan bij de landelijke koers van Progressief Nederland en Water Natuurlijk.
- Het programma sluit aan op het verkiezingsprogramma voor de Provinciale Statenverkiezingen voor 2027 in Gelderland en voor zover relevant de andere provincies die (deels) in gebied het betreffende waterschap liggen.
- Het programma is herkenbaar, heeft concrete en haalbare voorstellen zodat we ons duidelijk kunnen profileren als groene, sociale en progressieve partijen.
- Het programma heeft duidelijke programmapunten.
- Het programma heeft een positieve toon en is geschreven in begrijpelijke (B1) en genderneutrale taal.
- De commissie raadpleegt het 'basisprogramma' vanuit landelijk en sluit daar, voor zover relevant en wenselijk is, op aan.
- De commissie vergelijkt de verschillende beschikbare verkiezingsprogramma's van de partijen in het betreffende waterschap.
- Het programma biedt duidelijke thema's voor de campagne voor de waterschapsverkiezingen van 2027.
- Diversiteit en inclusie worden integraal verwerkt in de thema's van het programma en niet (alleen) als aparte paragraaf beschreven.
- De commissie houdt rekening met de ranking lijsten die vaak worden gemaakt naar aanleiding van verkiezingsprogramma's, zoals voor stemwijzers en denkt na op welke thema's wij impact willen maken.

Vorm

De commissie zorgt voor en draagt bij aan:

- Een verkiezingsprogramma dat digitaal goed leesbaar is, maar waar ook gemakkelijk een geprint boekje van te maken is.
- Het programma wordt via de website op diverse manieren ontsloten.
- Het programma sluit aan bij beeldcultuur; denk aan gebruik van foto's, cartoons, filmpjes e.d. en is toegankelijk voor verschillende groepen (bijvoorbeeld slechtzienden of laaggeletterde), zoals door een ingesproken programma dat te beluisteren is.
- Het programma is eenvoudig doorzoekbaar op thema of onderwerp.

Er wordt ook een samenvatting/verkorte versie gemaakt van het programma, mogelijk ook in Engelse vertaling.

Proces

- De commissie maakt een eigen plan, en bespreekt deze met beide besturen, waarin zij aangeeft hoe zij te werk gaan en welke planning zij daarbij aanhoudt. Er is regelmatig contact tussen de voorzitter van de commissie en de voorzitters van beide besturen dan wel de aangewezen contactpersonen uit de besturen.
- De commissie werkt zelf uit hoe zij informatie op wil halen. In samenwerking met de besturen kunnen activiteiten worden georganiseerd waarop leden, uit verschillende regio's, in gesprek kunnen komen met de commissie en inbreng kunnen geven. Mogelijke voorbeelden zijn een thema-avond, een programmaonderdeel op een algemene ledenvergadering of een enquête. Verder gaan we ervan uit dat de commissie in ieder geval in gesprek gaat met: de lijsttrekker, de beide fracties in het Algemeen Bestuur, de Provinciale Statenfracties, de programmacommissie voor de Provinciale Staten, maatschappelijke groepen, en eventueel met lokale fracties en wethouders in het waterschapsgebied over de provinciegrenzen heen.
- De commissie stemt af met de programmacommissies van andere waterschappen en met de programmacommissie voor de Provinciale Staten om elkaar op de inhoud te versterken. Daarnaast houdt de commissie rekening met standpunten van Progressief Nederland in de Tweede Kamer, Eerste Kamer en Europa.
- In lijn met het speerpunt 'Diversiteit' wordt expliciet contact gezocht met gemarginaliseerde – of kwetsbare groepen (mindervaliden, inwoners met meer dan alleen een of een niet- Nederlandse achtergrond, LHBTIQA+, jongeren en ouderen).
- De commissie onderhoudt contact met de campagnecommissie over de belangrijkste thema's waarop de campagne zich moet focussen.
- De commissie houdt bij het opstellen van het programma rekening met de vragen en stellingen uit de kieswijzers. Daarnaast heeft de commissie oog voor het belang van het verkiezingsprogramma in de onderhandelingen.
- Het conceptprogramma is een goed leesbaar geheel en wordt tijdig afgerond zodat leden de tijd hebben om amendementen en moties op te stellen.
- De commissie organiseert een moment waarop leden met hen in gesprek kunnen over hun voorgenomen amendementen.
- De commissie geeft advies over de ingediende amendementen en verwerkt de op de gecombineerde ledenvergadering aangenomen amendementen in een definitief verkiezingsprogramma.
- De commissie werkt mee aan de eindredactie en aan het maken van de publicatie van het programma in alle diverse vormen.
- Na de verkiezing houdt de programmacommissie een evaluatie die in de gecombineerde ledenvergadering wordt besproken.

Procedure kort samengevat

In de organisatie van de Waterschapsverkiezingen is het belangrijk om in de gaten te houden wat de belangrijke deadlines zijn. In dit overzicht staan een paar belangrijke onderdelen. Een gedetailleerde planning komt van de besturen.

Start programmacommissie	Juli
Opstellen plan van aanpak en overleg besturen	juli
Inbreng vergaren	Juli t/m september
Schrijven conceptprogramma	September tot en met oktober
Delen conceptprogramma aan leden	Medio/eind oktober
Gesprek leden over voorgenomen amendementen.	Eerste helft november
Commissie geeft voorzet ingediende amendementen van advies	Eind november
Behandeling en vaststelling programma in gecombineerde ledenvergadering	12 december 2026
Uitwerking in diverse vormen en publicatie	December 2026 / januari 2027